

zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

prosinec 2004

Registrace FIM dosažena

Dne 18. listopadu 2004 obdržela Univerzita Hradec Králové po téměř desetiletém čekání registraci investiční akce výstavby další budovy v lokalitě Na Soutoku, konkrétně budovy Fakulty informatiky a managementu UHK. Jedná se v pořadí o druhou stavbu, jež je součástí ještě první etapy celého areálu. „Rozhodnutí o registraci akce v informačním systému Isprofin“, jak se příslušný dokument oficiálně nazývá, stanoví, že stavba bude dokončena do roku 2007 se státní dotací 325 mil. Kč; Univerzita Hradec Králové se bude na akci podílet dalšími 50 mil. Kč. K těmto částkám je třeba připočítat ještě 62 mil. Kč státní dotace neinvestičních prostředků na prvotní vybavení budovy.

V současné době již máme stavební povolení, zbývá proto vypracovat zadávací projektovou dokumentaci pro výběrové řízení na dodavatele stavby, jež předpokládáme vyhlásit v průběhu února až března příštího roku. Samotný podpis smlouvy o dílo na základě soutěže odhadujeme v podzimních měsících roku 2005 s tím, že bychom uvítali, kdyby bylo možné stavbu zahájit ještě před koncem roku – s tímto faktem počítají rovněž vyčleněné zdroje, kde je pro rok 2005 plánováno proinvestování celkem 20 mil. Kč vlastních prostředků.

Jaroslava Mikulecká, rektorka UHK

Stalo se na UHK

1. listopadu 2004 navštívil FIM velvyslanec JAR Dr. Noel Noa Lehoko

2. listopadu 2004 uspořádal ÚHV PdF mezinárodní kolokvium Od Jana Žižky k Poděbradům

3. listopadu 2004 se uskutečnil vzpomínkový večer 15 let od listopadu 1989 a 45 let Pedagogické fakulty

8.–11. listopadu 2004 se na UHK konal 42. ročník mezinárodního festivalu TECHFILM 2004

9.–11. listopadu 2004 proběhl mezinárodní seminář eLearning

16. listopadu se sešla akademická obec UHK na svém slavnostním zasedání

18. listopadu 2004 UHK obdržela oficiální vyrozumění o registraci investiční akce výstavby budovy FIM

22. listopadu 2004 uspořádala katedra speciální pedagogiky PdF kolokvium Postižený člověk v proměnách času

UHK začne Na Soutoku stavět novou budovu FIM

Obsah

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY 1 – 5
Zpráva o činnosti Akademického senátu UHK / Spolupráce univerzity a kraje / UHK a „Komise pro pivovar“ / UHK a IDV / Vzpomínkový večer „15 let od listopadu“ / Zasedání akademické obce / Den mezinárodní spolupráce na FIM UHK / Jižní Afrikou s Equicolem i samotným velvyslancem / Britské krásy bučí i skotsky

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST 5 – 9
ECOpole'04 / Pěvecký sbor UHK reprezentoval v Německu / Dialog kultur / Mezinárodní kolokvium Od Jana Žižky k Poděbradům / eLearning na půdě Univerzity

Hradec Králové / Techfilm na Internetu / Dílna o dílně / Konference „Volby do Evropského parlamentu v České republice“

ZKUŠENOSTI ODJINUD 9
Norimberské studium didaktiky chemie / Akademické mistrovství ČR v MTBO

OČIMA STUDENTŮ 10
Exkurze do 9. století / Akademický filmový klub v nové podobě

DIÁŘ 11–12
Za prof. Otto Tomečkem / Památce doc. dr. Vladimíra Lesáka / 35 let činnosti služeb integrace / Nové tituly nakladatelství Gaudeamus / Plánované akce

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Zpráva o činnosti Akademického senátu UHK

Vážení členové akademické obce,

Akademickému senátu UHK pomalu končí tříleté funkční období (svou činnost senát zahajoval 4. ledna 2002), a tak mi dovoluji, abych vám naposledy podal prostřednictvím Zpravodaje stručnou zprávu o jeho činnosti.

Senát absolvoval v posledním období (od listopadu 2003) celkem osm zasedání a projednal na nich a schválil tyto závažné dokumenty:

- Aktualizaci Dlouhodobého záměru UHK pro r. 2005,
- Výroční zprávu o činnosti UHK za r. 2003,
- Výroční zprávu o hospodaření UHK za r. 2003,
- Rozpočet UHK na r. 2004,
- Vnitřní mzdový předpis UHK,
- Statut UHK,
- Jednací řád Vědecké rady UHK,
- Řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků UHK,
- Statut FIM,
- Stipendijní řád FIM,
- Jednací a volební řád AS FIM,
- Volební a jednací řád AS UHK.

V listopadu a prosinci 2004 čekají senát ještě dvě zasedání, na nichž by měly být projednány (a věřím, že i schváleny) Studijní a zkušební řád UHK, Stipendijní řád UHK a materiál pro žádost o akreditaci třetí fakulty UHK. V průběhu svého funkčního období by tak AS UHK dokončil novelizaci všech základních předpisů UHK i obou fakult.

Nejvýraznějšími změnami pravděpodobně prošel Volební a jednací řád AS UHK, jehož přepracování sledovalo hlavní cíl – úpravu pro bezproblémové fungování senátu po očekávaném založení třetí fakulty naší univerzity. Proto byly v zájmu „akceschopnosti“ senátu upraveny především počty členů v komorách – nový senát bude mít v akademické i studentské komoře čtyři zástupce za každou fakultu (místo dosavadních pěti), plynulejší průběh jednání by měly zajistit i změny ve způsobu hlasování senátu.

Domnívám se, že současný Akademický senát UHK odvedl během svého funkčního období (celkem 27 zasedání) velký kus poctivé práce a nezanedává za sebou žádné nedokončené úkoly.

Rád bych za to poděkoval všem současným senátorům – doc. M. Bílkovi, dr. Č. Brandejsovi, Ing. J. Dittrichové, dr. P. Grulichovi, dr. Š. Hubáčkové, Mgr. J. Lounkovi, prof. Z. Mackovi, Ing. K. Mlsovi, doc. J. Štyrskému a studentům M. Adámkovi, Ing. V. Burešovi (v senátu byl celé funkční období), P. Cihlářovi, J. Čadíkovi, R. Kysilkové, M. Pecháčkově, J. Peterovi (v senátu byl celé funkční období), L. Vejnarové a J. Zikmundovi, ale i těm, kteří se na práci senátu podíleli, ale nemohli v něm působit až do konce funkčního období – dr. P. Poulové a studentům (v době působení v senátu) Z. Bečkové, Š. Bretové, Bc. D. Drtinovi, D. Maňhalové, M. Ondrouškové, R. Orságovi, M. Petrů, Mgr. O. Tikovskému, Ing. T. Voltrovi a A. Zachovalovi.

Novému senátu, který zahájí svou činnost v lednu příštího roku, přeji hodně zdaru a příjemnou pracovní atmosféru. Věřím, že jsme připravili dobré podmínky pro jeho odpovědnou práci.

Michal Chrobák, předseda AS UHK

Spolupráce univerzity a kraje

Dne 29. 10. 2004 byla rektorkou UHK doc. Jaroslavou Mikuleckou a hejtmanem Královéhradeckého kraje Ing. Pavlem Bradíkem podepsána smlouva o spolupráci mezi oběma institucemi, která vznikla na základě dosavadních hojných kontaktů a je základem pro smlouvy další.

Smlouvou o spolupráci se Královéhradecký kraj zavazuje přenechat UHK do užívání část nebytových prostor v objektu nového Administrativního centra Královéhradeckého kraje, umožnit akademickým pracovníkům UHK vykonávat expertní činnost v odborných komisích zřízených Radou Královéhradeckého kraje, zprostředkovat studentům UHK v souladu s jejich studijním zaměřením stáže na krajském úřadu a podporovat prezentace výsledků vědecké a umělecké činnosti členů akademické obce UHK.

Univerzita se smlouvou zavazuje jako hlavní partner Královéhradeckého kraje v oblasti terciárního vzdělávání zajišťovat zejména další vzdělávání učitelů základních a středních škol a další vzdělávání zaměstnanců Královéhradeckého kraje v oblasti sociální práce, počítačové gramotnosti, cizích jazyků, etiky, managementu, informatiky a dalších oborů a umožnit odborníkům z řad zaměstnanců Královéhradeckého kraje pedagogickou činnost na půdě Univerzity Hradec Králové v souladu s jejími potřebami a zaměřením vysokoškolské činnosti.

Královéhradecký kraj a UHK se zavázaly vzájemně spolupracovat při zavádění a využívání informačních a komunikačních technologií, při přípravě a realizaci projektů využívajících finanční podpory z fondů EU, při realizaci odborných prezentací, zejména konferencí, přednášek, seminářů a kolokvií pořádaných Královéhradeckým krajem.

Následující týden, 3.11. 2004, kolegium rektorky kladně projednalo návrh další smlouvy UHK a Královéhradeckého kraje, která již stanoví konkrétní podmínky našeho užívání jednoho z objektů budoucího Administrativního centra Královéhradeckého kraje jako učeben a ateliérů katedry výtvarné výchovy PdF. Více informací Vám nabízíme v následujících dvou článcích.

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

UHK a „Komise pro pivovar“

S cílem koordinace prací na přípravě rekonstrukce areálu bývalého pivovaru byla usnesením Rady Královéhradeckého kraje z počátku února 2004 zřízena komise pro pořízení Administrativního centra Královéhradeckého kraje. Komisi předsedá Jiří Vlček a účastníky jednání jsou ředitelka krajského úřadu Ivana Křečková, dále člen rady kraje Jiří Rokl, členové zastupitelstva kraje Tomáš Šubert, Lubomír Štěpán a Josef Ješina. Jednání se účastní rovněž za Město Hradec Králové náměstek primátora Josef Malíř a dále zástupci projekční kanceláře 3Q Project, společnosti Immorent a Skanska.

Univerzita Hradec Králové je v komisi zastoupena od samého počátku. Průběžně jsou projednávány jednotlivé potřeby a požadavky, kladené do jisté míry specifickým provozem katedry výtvarné výchovy (KVV) PdF UHK na objekty určené Univerzitě. To se pochopitelně nemůže dít bez konzultací a spolupráce mezi vedením UHK a KVV, jež funguje výborně. Rád bych zde poděkoval zástupcům této katedry.

V současné době je dokončen projekt ke stavebnímu povolení, který UHK koncem října odsouhlasila s tím, že některé požadavky předané projektantovi budou řešeny až v dalším stupni projektové dokumentace.

Stanislav Klik, kvestor UHK

UHK a IDV

Spolupráce s krajským úřadem není pochopitelně omezena pouze na oblast přípravy rekonstrukce objektu bývalého pivovaru. K projektu Institut dalšího vzdělávání Univerzity Hradec Králové (IDV UHK), jenž byl v průběhu prázdnin předložen a následně doporučen Regionální radou NUTS 2 – Severovýchod k financování, předpokládáme přípravu několika tzv. měkkých projektů v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, jejichž cílem bude rozšířit nabídku dalšího profesního vzdělávání v regionu. V rámci těchto kurzů bude vyškoleno nejméně 200 zástupců významných institucí a podniků v našem kraji, mezi nimiž samozřejmě nebude chybět ani krajský úřad. Náklady na přípravu i realizaci těchto kurzů by měly být hrazeny z projektů financovaných ze strukturálních fondů EU (v tomto případě Evropského sociálního fondu), což nám umožní nabídnout naše kurzy zájemcům zdarma.

Naší ideou je vytvoření „brány dalšího vzdělávání“ v regionu, poskytnutí tzv. one-door-service v oblasti, ve které má Univerzita Hradec Králové silnou pozici, což je v první řadě pomaturitní vzdělávání. Podle tohoto modelu kdokoli bude mít zájem např. o proškolení svých zaměstnanců v rámci dalšího vzdělávání, obrátí se na IDV UHK, jenž daný kurz připraví a zrealizuje buď silami pracovníků Univerzity Hradec Králové, nebo formou subdodávky.

Dosažení takového řešení bude jistě vyžadovat učinění řady kroků, zejména přípravu několika samostatných projektů v rámci různých opatření operačního programu rozvoje lidských zdrojů a jejich následnou implementaci, a tedy lakonicky řečeno – spoustu práce. S kvalitním týmem spolupracovníků, který přípravu koordinuje, jsem ovšem optimistou a věřím, že se nám podaří tuto myšlenku realizovat.

Stanislav Klik, kvestor UHK

Vzpomínkový večer „15 let od listopadu“

Ve dvoraně Objektu společné výuky se 3. listopadu 2004 uskutečnil vzpomínkový večer u příležitosti 15 let od listopadu 1989 a 45 let Pedagogické fakulty. Setkání zahájil děkan fakulty prof. Vladimír Wolf krátkým ohlédnutím za 15 lety svobody z pohledu občana i vysokoškolského pedagoga, z něhož vybíráme: „*Také naše vysoké učení, které si letos připomíná 45 let od svého vzniku, prošlo v oněch 15 letech obrovskou proměnou. Pedagogická fakulta se z pracoviště právem podceňovaného (to kvůli svým prostranickým studijním oborům) proměnila se zřízením VŠP (1992) a konečně UHK (2000) v uznávané pracoviště s 21 ústavů a katedrami. Počet studentů se prakticky proti roku 1989 ztrojnásobil, výrazně se zlepšilo kvalifikační složení učitelů, takže dnes máme 21 profesorů, 42 docentů a 137 odborných asistentů. Na 80 vědecko-pedagogických pracovníků je v doktorském stupni studia. Máme 3 doktorská studia a získali jsme zpět právo habilitovat v oboru české a československé dějiny. Ale co se asi změnilo, či spíše stále se ještě mění, to je přístup většiny pracovníků fakulty, kteří si uvědomují, že práce na univerzitě je pro ně čestnou záležitostí, že musí být velmi dobří (pedagogicky i vědeckou potencií), aby obstáli v konkurenci VŠ i před svými studenty, ale konec konců i v rámci kraje, jehož vědecký potenciál ať tak či onak reprezentují. Chtěl bych všem učitelům, kteří se zasloužili o fakultu, a zejména o její pozitivní proměnu, opravdu srdečně poděkovat.*“ Neformální a uvolněnou atmosféru večera pomohla vytvořit kapela Lokálka, která programem provázela.

Redakce

Zasedání akademické obce

U příležitosti 15. výročí listopadových událostí 1989 svolala rektorka univerzity spolu s předsednictvem Akademického senátu UHK slavnostní zasedání akademické obce. V aule Objektu společné výuky se 16. listopadu 2004 shromáždili akademičtí pracovníci a studenti obou fakult, aby vyslechli zprávu rektorky doc. Jaroslavy Mikulecké o stavu univerzity v akademickém roce 2004/2005, historické zamýšlení

dr. Dany Musilové z Ústavu historických věd nad významem sedmnáctých listopadů v našich dějinách a aby byli svědky ocenění úspěšných studentů univerzity.

Pro akademickou instituci je vždy důležité, když její studenti dosáhnou významného úspěchu v odborné, umělecké či sportovní oblasti nebo svou dlouhodobou záslužnou aktivitou pomáhají potřebným. Vedení Univerzity Hradec Králové si váží přínosu těchto posluchačů k šíření dobrého jména naší univerzity v odborných, uměleckých a sportovních kruzích, v akademické veřejnosti a celé společnosti.

Na návrh fakult byli rozhodnutím rektorky UHK oceněni tyto posluchači:

- Kateřina Bíbusová, PdF, sociální pedagogika se zaměřením na etopedii
- Jana Černá, PdF, učitelství pro střední školy, hudební výchova – hra na nástroj
- Ondřej Forejtek, FIM, informační management
- Kristýna Marková, FIM, informační management
- Lenka Matějovská, FIM, sportovní management
- Jan Mervart, PdF, doktorské studium v oboru české a československé dějiny
- Jan Murarik, PdF, učitelství pro střední školy, základy společenských věd – tělesná výchova
- Jana Myšková, PdF, sociální pedagogika se zaměřením na tělesnou výchovu a sport
- Jana Netíková, PdF, učitelství pro 2. stupeň ZŠ, anglický jazyk – německý jazyk
- Hana Plesníková, PdF, speciální pedagogika rehabilitační a humanitární činnosti
- Iva Procházková, PdF, sociální pedagogika se zaměřením na tělesnou výchovu a sport
- Jaroslav Procházka, FIM, informační management
- Lenka Sepetyová, PdF, učitelství pro střední školy, chemie – matematika
- Zuzana Štočková, FIM, finanční management
- Martin Weiss, PdF, učitelství pro 2. stupeň ZŠ, anglický jazyk – hudební výchova

Ocenění studenti získali kromě diplomu rektorky UHK a knižního daru pozornost přímo z rukou primátora města Hradec Králové Ing. Otakara Divíška, který byl zasedání akademické obce přítomen, a potvrdil tak úzké sepětí města a naší vysoké školy, které spojuje společné jméno Hradec Králové. Oceněným studentům gratulujeme k jejich úspěchu a děkujeme jim za reprezentaci.

Redakce

Den mezinárodní spolupráce na FIM UHK

Ve čtvrtek 21. října 2004 se na Fakultě informatiky a managementu konala akce **Modrá fakulta – správná volba**. V rámci programu se zde představili studenti fakulty, kteří v uplynulém roce studovali v zahraničí, a tím předali své zkušenosti těm, kteří pro příslušné stipendijní pobyty byli vybráni letos.

Je velmi důležité vytvořit mezinárodní prostředí i na fakultě a umožnit tak setkávání se studenty z různých částí světa. Na fakultě jsou nyní studenti z Finska, Portugalska, Rakouska, Španělska, Velké Británie a také prvních pět studentů z tchaj-wanských univerzit. Všichni se také zúčastnili akce Modrá fakulta – správná volba a představili českým kolegům své domácí univerzity.

Na závěr setkání proběhla tombola, ve které mohli studenti vyhrát dárky od firmy GTS International Hradec Králové. Bylo to velmi příjemné setkání a všem studentům moc děkuji za účast!

Jana Benčková, děkanát FIM

Jižní Afrikou s Equicolorem i samotným velvyslancem

Dne 1. listopadu 2004 otevřel za přítomnosti velvyslance JAR dr. Noela Noa Lehoka doc. Jiří Štyrský z katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM výstavu svých fotografií s názvem „**S Equicolorem Jižní Afrikou**“. Pro svou erudici a schopnost podat látku poutavým způsobem patří doc. Štyrský k nejoblíbenějším pedagogům, což se projevilo i přímo na vernisáži hojnou účastí jeho posluchačů. Své snímky doplnil autor obsažnými komentáři, díky nimž se účastníci mohli alespoň na pár chvil ocitnout v realitě jihoafrické civilizace i přírody. Pro studenty FIM proslavil odpoledne velvyslanec Lehoka přednášku k tématu demokracie v Jižní Africe, která se u posluchačů setkala se značným ohlasem.

Redakce

Britské krávy bučí i skotsky

První zastávkou na jednotýdenním turné skotského básníka a novelisty Matthew Fitta po České republice v rámci programu Představujeme Skotsko, organizovaného a financovaného pražskou pobočkou Britské rady, byla ve čtvrtek 11. listopadu 2004 naše univerzita. Ve svém hojně navštíveném dvouhodinovém vystoupení na katedře anglického jazyka a literatury PdF posluchače seznámil se současnou jazykovou situací ve Skotsku, se stavem výuky skotštiny (Scots, což je nyní energicky se prosazující germánský jazyk blízký angličtině) ve školách a s publikacemi v tomto jazyce, které pro skotské děti vydává ve svém nakladatelství Itchy Co, a jejichž název vysvětluje úsměvný titulke příspěvku. Jeho vystoupení bylo užitečné jak pro naše studenty učitelství, tak i cestovního ruchu. Zajímavým oživením na závěr semináře bylo autorovo setkání s jednou z našich studentek anglistiky, kterou před časem svezl jako stopařku ve Skotsku.

Bohuslav Mánek, katedra anglického jazyka a literatury PdF

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

ECOpole'04

Středoevropská konference **ECOpole'04** věnovaná problematice monitoringu a ochrany životního prostředí se konala ve dnech 21. – 23. října 2004. Šlo již o její třináctý ročník. Společně ji pořádaly Univer-

zita Opole, Univerzita Hradec Králové, Polská chemická společnost a Společnost chemie a ekologického inženýrství (PL). Konference má interdisciplinární charakter, scházejí se zde pracovníci z oblasti chemie, ekologie, potravinářství, zemědělství, zdravotnictví a školství. V posledních letech je tradičním hostitelem konference horský hotel Jamrozowa Polana poblíž lázeňského městečka Duszniki Zdrój v Kladsku. Letošního ročníku se celkově zúčastnilo přes sto čtyřicet odborníků, pocházejících z Dánska, České republiky, Itálie, Maďarska, Německa, Norska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Ukrajiny a – především – Polska.

Program druhého dne, stejně jako v minulých letech, organizačně zajišťovali pracovníci hradecké univerzity. Osmdesát účastníků výjezdu do Hradce Králové navštívilo odloučené pracoviště Střední odborné školy a středního odborného učiliště Hradební v Dlouhé ulici. Tady jim zdejší odborníci poutavým způsobem představili fotovoltaický systém, jeden z alternativních zdrojů energie budoucnosti. Odpoledne přivítal účastníky v aule nové budovy prof. PhDr. Vladimír Wolf, děkan Pedagogické fakulty UHK. Zde byly poté prosloveny plenární přednášky. Následovalo jednání sekce tzv. Fóra mladých, kde představili výsledky své práce zejména studenti a doktorandi. Univerzitu Hradec Králové reprezentoval Pavel Opatrný, student učitelství chemie – občanská nauka, který předvedl školní modely palivových článků. Jeho vystoupení polští organizátoři odměnili čestnou cenou. Za určitý nedostatek letošního ročníku konference, vzhledem k předcházejícím, lze považovat skutečnost, že v sekci Ekologické vzdělávání v chemii bylo možno nalézt pouze dvě posterová sdělení. V jednom z nich kolektiv vedený prof. Ing. K. Kolářem, CSc., popsal výukové modely destrukce vybraných toxických látek.

„Hradecký den“ konference byl zakončen slavnostní večeří a návratem účastníků do místa jednání na polském území.

Ivan Holý, katedra chemie PdF

Pěvecký sbor UHK reprezentoval v Německu

Smíšený pěvecký sbor Univerzity Hradec Králové, který řadu let působí na hudební katedře, odjel na pozvání pěveckého sboru Katolické univerzity do německého Eichstättu. Ve třech dnech zpíval na dvou koncertech s programem sestaveným z tvorby autorů všech staletí s akcentem na české autory, jubilanty Roku české hudby. V pátek 21. října 2004 vystoupil při mši a na samostatném koncertě v univerzitním kostele za přítomnosti biskupa, děkana fakulty hudebních věd a řady pedagogů. Úspěch sboru byl podtržen osobním poděkováním a blahopřáním pana biskupa a děkana dr. Brüngera.

V sobotu 22. října 2004 byli sbormistryně PaedDr. Dana Ludvíčková a vedoucí hudební katedry doc. Michal Chrobák, který sbor na koncertní cestě doprovázel, pozváni prezidentem (rektorem) Katolické univerzity do jeho pracovny na malé posezení. Setkání se dále zúčastnilo pět tamních hudebních pedagogů a redaktor místních novin. Mluvílo se o současných poměrech na obou univerzitách, o způsobech výuky, o učebních plánech, studiu zahraničních studentů apod., ale také o možnostech navázání spolupráce královéhradecké hudební katedry s hudebními obory Katolické univerzity a o možných výměnách pedagogů.

Večer se uskutečnil koncert Smíšeného sboru UHK pro studenty a pedagogy v aule školy. Vystoupení českého sboru mělo otevřenou atmosféru, bylo přijato s upřímným nadšením, líbila se především

Hasslerova skladba zpívaná německy, ale také tvorba současných českých autorů, především Z. Lukáše. Na závěr koncertu publikum děkovalo bouřlivým potleskem vestoje. Následné setkání členů obou sborů a hudebních pedagogů pokračovalo v přátelské atmosféře při společné večeři a protáhlo se zpěvem a tancem do časných ranních hodin. Smíšený sbor UHK svým sborovým uměním důstojně reprezentoval Univerzitu HK a otevřel cestu k dalším jednáním o spolupráci mezi oběma univerzitami.

Smíšený sbor UHK předvedl program, který připravil do Německa, na sborovém koncertě hudební katedry 1. listopadu 2004 v koncertním sále Nového Adalbertina. Toto vystoupení se setkal s velkým zájmem studentů, pedagogů a rodičů, o čemž svědčil zcela zaplněný sál.

Dana Ludvíčková, hudební katedra PdF

Dialog kultur

Již potřetí pořádala katedra slavistiky konferenci **Dialog kultur**. 26. října 2004 se konala konference a vedle pracovníků PdF UHK se jejího jednání účastnili zástupci z FF UK Bratislava, PdF MU Brno, OPF SU Karviná, UŠ Katowice, FF UKF Nitra, FF UP Olomouc, IFP Uniwersitet Opolski, FF OU Ostrava, FPE ZČU Plzeň, FF a PdF UK Praha, USGS UJEP Ústí n. L. a VGU Volgograd.

V úvodním bloku vystoupil prof. O. Richterek s referátem *Některé otázky dialogu kultur ve vztahu k současné literární recepci a interpretaci*, dále zazněl příspěvek prof. I. Pospíšila *Kulturní dialog a areálová studia*, životu a dílu Romana Jakobsona se věnovala PhDr. L. Rejmánková v příspěvku *Dialog kultur a osobnost lingvisty*, na téma *Funkce překladu při výuce cizích jazyků* hovořila doc. M. Csiriková.

Po přestávce pokračovalo jednání ve dvou sekcích.

Sekce lingvistická a lingvodidaktická věnovala svou pozornost normám a jazykovým tendencím spisovné ruštiny v porovnávacím aspektu s češtinou (doc. Vyslouchilová, PhDr. E. Vyčichlová, PhDr. J. Ruferová, PhDr. J. Kesner, PhDr. Nedomová, Mgr. Z. Hosszúová), otázkám mezikulturní komunikace v cizojazyčném vyučování (doc. E. Zelenická), lexikologie a onomastiky (Paedr. R. Grenarová, doc. S. Pastyřík, Mgr. R. Madecki, Mgr. Batanova). Tři příspěvky se zabývaly jazykem reklamy (doc. A. Brandner – *Reklamní slogan v ruštině a češtině*, Mgr. L. Mrovecová – *Strukturální zvláštnosti ruských reklamních sloganů*, dr. R. Dybalska – *Reklama i kulturowe warunkowania komunikacji*), s velmi zajímavým referátem *O niektórych metatekstowych operatorach kontaktu w języku polskim, czeskim i rosyjskim* vystoupil dr. A. Charciarek.

Referátem *Dialog kultur v období globalizace* otevřel doc. C. Kučera jednání literárněvědné a kulturologické sekce. Vystupující se zabývali otázkami česko-ruských kulturních vztahů (PhDr. Z. Vychodilová, J. Šauer), tradicemi a vlivy slovanské vzájemnosti (dr. J. Maksym-Benczew, Mgr. M. Kouba), tvorbou ruské meziválečné literární emigrace (Mgr. J. Kostincová, Paedr. A. Hlaváček), problémy česko-ruské literární komparistiky (PhDr. R. Hříbková, Mgr. J. Komendová, J. Mikešová), literární kritikou (doc. G.A. Kosych), filozofickými a religiozními reflexemi v literatuře (PhDr. J. Sováková, dr. Paják), autorskou písní (Mgr. I. Jelínek). Příspěvky budou shrnuty ve sborníku, který vyjde v březnu 2005.

Přejme si, aby tradice konferencí *Dialog kultur* úspěšně pokračovala i v budoucnosti, aby zájem o tato setkání neupadal, a zároveň si přejme i větší prostor pro diskusi, bez níž se dialog nemění v paralelní monolog.

Petr Kotyza, katedra slavistiky PdF

Mezinárodní kolokvium Od Jana Žižky k Poděbradům

Město Hradec Králové je svými dějinami spjato s husitským hnutím. Dostalo se mu jako centru východočeského husitství přízviska *Menší Tábor*, jehož vybudování Žižka zasvětil poslední roky svého života, působil v něm známý kněz Ambrož a z uskupení tzv. východočeského landfrídu vzešla moc husitského krále Jiřího z Poděbrad.

Z těchto důvodů a ve vazbě na výzkumný záměr *Dějiny východních Čech v historických proměnách českých zemí* uspořádalo odborné pracoviště Univerzity Hradec Králové, Ústav historických věd, mezinárodní kolokvium k 580. výročí Žižkovy smrti. Jeho účastníci nejprve uctili památku Jana Žižky položením věnců k vojevůdci pomníku ve stejnojmenných sadech. Na shromáždění vystoupili děkan Pedagogické fakulty UHK a historik profesor Vladimír Wolf, dále profesor Petr Čornej z UK v Praze a biskup Církve československé husitské Štěpán Klásek, kteří v různých souvislostech vyzdvihli význam Žižkova působení. Slavnostní akt doprovodila armádní posádková hudba Hradec Králové.

Vlastní jednání probíhalo v zasedací síni rektorátu univerzity, jen pár desítek metrů od chrámu sv. Ducha, kde byl v 15. století husitský hejtman přechodně pohřben. Z významných odborníků účastnících se kolokvia vzpomeňme např. profesora Petra Čorneje, který je znám i laické veřejnosti jako husitolog na slovo vzatý. Čornej stejně jako Vladimír Wolf přednesli hodnotné odborné příspěvky k žižkovské tematice, v nichž se dotkli také rozporných stránek v nazírání na Žižkovu roli. Avšak kolokvium nebylo věnováno jen Žižkovi samotnému. Velmi zajímavé byly příspěvky k dynastii rodu Poděbradů, potomků krále Jiřího. Ředitel Ústavu historických věd doc. Ondřej Felcman představil výsledky svého výzkumu zaměřeného na šest generací Poděbradů a jejich působení ve vedlejších zemích Koruny české. Doc. Radek Fukala pojednal o politice rodu Poděbradů ve Slezsku a profesor Tomasz Jaworski ze Zelenohorské univerzity v Polsku referoval o bojích Jiřího z Poděbrad v Lužicích. Mgr. Martin

Šandera se zabýval majetkovou základnou knížete Jindřicha, syna Jiřího z Poděbrad. Tyto příspěvky uvedly husitologickou problematiku do středoevropského kontextu. Ukázaly vazbu východních Čech a v nich působících osobností na sousední země.

V souvislosti s pořádaným kolokviem uvedme, že je v současné době dokončován první svazek prvního dílu syntézy dějin východních Čech, jehož významná část bude věnována i specifikům východočeského husitství. Před vydáním jsou i monografie historika Martina Šandery o dalším východočeském specifiku, tzv. straně opočenských v husitské revoluci, a již zmíněných autorů Ondřeje Felcmana, Radka Fukaly a kol. o dynastií Poděbradů. Husitství bezesporu patří k historickému dědictví východních Čech. Hradecká univerzita prokázala, že její odborné historické pracoviště dosahuje na tomto poli dobrých výsledků.

Ondřej Felcman, Ústav historických věd PdF

eLEARNING na půdě Univerzity Hradec Králové

Již tradiční a očekávanou událostí listopadových dní je pro všechny příznivce využití moderních informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání seminář a soutěž **eLearning**.

V letošním roce se uskutečnil jubilejní 5. ročník semináře eLearning. Seminář organizovaný společně Fakultou informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové, sdružením EUNIS-CZ, Národním centrem distančního vzdělávání v Praze, ČVUT v Praze a MŠMT – odbor SIPVZ proběhl za velkého zájmu odborné veřejnosti 9. až 11. listopadu 2004.

V letošním ročníku došlo k několika změnám.

Tou nejpodstatnější byla skutečnost, že byla sloučena již tradiční soutěž produktů pro vysokoškolské a další vzdělávání eLearning se soutěží O křišťálovou tužku ministryně školství věnovanou vzdělávacím produktům pro střední a základní školy. Důvodem pro toto sloučení bylo zejména podobné zaměření obou soutěží a hlavně skutečnost, že obě byly pořádány ve stejném termínu jako doprovodné akce TECHFILMU.

Od letošního ročníku má tedy soutěž eLearning dvě sekce. Sekce I je věnována vzdělávacím produktům pro vysoké školy a další vzdělávání, sekce II se věnuje základnímu a střednímu školství.

Záměrem soutěže je již tradičně představit nejlepší výukové produkty využívající informační technologie vyrobené v posledních dvou letech, a tak podporovat tvorbu v této oblasti. Dalším cílem je umožnit srovnání mezi předními výrobci a přispívat k posilování obecného povědomí o možnostech e-vzdělávání.

Do soutěže bylo v sekci I (vysoké školy a další vzdělávání) přihlášeno celkem 38 produktů a do sekce II 16 produktů.

Podobně i původně dvoudenní seminář eLearning byl v letošním ročníku rozšířen na tři dny.

První den semináře byl věnován prezentaci produktů přihlášených ve 4. ročníku eLearning do sekce II. Společně s těmito prezentacemi proběhly i komerční prezentace tří významných zástupců na trhu s eLearningovými nástroji.

Druhý den semináře bylo prezentováno více než 30 eLearningových kurzů přihlášených do soutěže v sekci I.

Každý přihlášený produkt nejprve nezávisle ohodnotili podle společných kritérií tři porotci. Výběr kurzů pro jednotlivé porotce byl prováděn tak, aby žádný z porotců nehodnotil kurz ze svého pracoviště, a pokud to bylo možné, produkt odpovídal jeho profesnímu zaměření.

Na základě hodnocení porotců bylo sestaveno průběžné pořadí soutěžních produktů a podle tohoto pořadí byli přihlašovatelé nejlepších produktů vyzváni k veřejné prezentaci před odbornou porotou. Konečné pořadí vítězných kurzů bylo stanoveno až po této prezentaci.

Sekce I

Ceny EUNIS CZ

1. cena

Miloslava Černá, Univerzita Hradec Králové, „New Zeland – discovering past and present“

2.cena

Rostislav Fojtík, Ostravská univerzita, „DISS – didaktika informatiky“

3.cena

Jana Vejvodová, Západočeská univerzita v Plzni, „Didaktika českého jazyka 1“

Cena EUNIS SK

Viola Gazdíková, Trnavská univerzita, „Názvoslovie anorganických látek a výpočty v anorganické chemii“

Cena diváků

Jaroslav Hrubý, „Úvod do počítačové typografie pro neslyšící“

Ceny Národního centra distančního vzdělávání

Lucie Rohlíková, Západočeská univerzita v Plzni, „Úvod do distančního vzdělávání“, cena udělena za velmi dobré využití technologie a za aktuálnost obsahu

Jan Kopečný a kolektiv, VŠB-TU Ostrava, „Základy fyziky“, cena udělena za možnost širokého využití kurzu v přípravě studentů ke studiu na technických univerzitách

Jaroslav Hrubý, „Úvod do počítačové typografie pro neslyšící“, cena udělena za příspěvek ke zlepšení podmínek studia studentů se zdravotním postižením

Cena České společnosti pro systémovou integraci

Petr Sojka a kolektiv, Masarykova univerzita v Brně, „Deset @ FI“

Sekce II

Křišťálové tužičky v jednotlivých kategoriích

Kategorie – Učím se interaktivně

Bohumil Vošický, TERASOFT, a.s., „TS Matematika pro prvňáčky“

Kategorie – Poznávaj a objevuj

Eva Budyarová, SZŠ a VZŠ Hradec Králové, „Vyšetřovací metody v klinické mikrobiologii a klinické imunologii“

Kategorie – Já občan Evropy

Bohumil Vošický, TERASOFT, a.s., „TS Přírodověda 1 (rostliny a houby)“

Čestná uznání

Václav Kos, „Matika krokem“

Helena Kovářová, „Mapy Moravy ze 16.–18. století“

Pro vítěze soutěže byly připraveny zajímavé ceny:

- finanční ceny od sdružení EUNIS,
- křišťálové tužky ministryně školství, mládeže a tělovýchovy,
- věcné ceny Národního centra distančního vzdělávání,
- věcná cena ČSSI,
- věcné ceny od Univerzity Hradec Králové (grafické listy, čestná uznání).

Poslední den semináře, kterého se účastnilo více než 150 registrovaných účastníků, byl věnován eLearningu v prostředí vysokých škol.

Gratulujeme autorům vítězných kurzů, děkujeme všem aktivním účastníkům soutěže i semináře i posluchačům a těšíme se na setkání v příštím roce.

Petra Poulová, prodávající pro rozvoj a zahraniční styky FIM

Techfilm na Internetu

TECHFILM 2004 probíhal ve dnech 8. – 11. listopadu 2004. Avšak už několik týdnů před jeho zahájením oddělení Informačního a komunikačního managementu UHK začalo jednat s pořadateli TECHFILMu, s pracovníky CESNETu a HKnetu o možnosti on-line festivalu. Bylo třeba dojednat zapůjčení soutěžních snímků a vytvoření jejich digitální podoby na serveru CESNETu, připravit a dovybavit počítač a síť na UHK tak, aby byla schopna zajistit přenos dat z auly Objektu společné výuky Univerzity Hradec Králové, a také organizačně zabezpečit vlastní provoz přenosu s ohledem na průběh prezentace soutěžních snímků, který zajišťovalo Centrum multimediálních služeb UHK, jehož technika byla také využívána.

Letošní TECHFILM se stal výjimečný také tím, že poprvé v jeho dvacíťetileté historii se uskutečnily on-line přenosy z festivalu. Jednalo se o dva druhy přenosů, které umožnily mnoha zájemcům zúčastnit se TECHFILMu i prostřednictvím internetu.

Po všechny dny konání festivalu byl přenášán zvuk a obraz z auly Objektu společné výuky Univerzity Hradec Králové do serveru CESNETu, odkud jej bylo možno v reálném čase sledovat na libovolném počítači připojeném k internetu. K realizaci tohoto přenosu byl využit počítač univerzity se speciální kartou zapůjčenou CESNETem, ke které byla připojena videokamera umístěná v režijní místnosti festivalu. Kamera střídavě zabírala dění na pódiu nebo přímo plátno, kam byly promítány festivalové snímky.

Druhým způsobem, kterým bylo možno se zúčastnit TECHFILMu, aniž by účastník musel být v sále, kde se soutěžní snímky promítaly, bylo jejich sledování na počítači. Pracovníci CESNETu je umístili na server a kdokoli si je mohl na internetových stránkách TECHFILMu najít a spustit. Občas se tedy stalo, že v internetové kavárně TECHFILMu sledovali „kavárníci“ film, který zrovna běžel vedle v aule UHK. Podle statistik se tímto způsobem „zúčastnilo“ TECHFILMu víc jak 7,5 tisíce diváků.

Na výjimečnost festivalu reagovali i redaktori zpravodaje Vteřiny Techfilmu a vyzpovídali pracovníka oddělení Informačního a komunikačního managementu Mgr. Michala Zámečnicka, který jim řekl: „Univerzita chtěla nějakým způsobem přispět k tomu, aby i technika, kterou běžně používáme, pomohla více lidem dostat se k produkci festivalu, aniž by ho museli fyzicky navštívit. S pomocí sítě Univerzity Hradec Králové, sítě HKnetu a s pomocí sdružení CESNET jsme zajistili přímý přenos z auly univerzity, kde se odehrává hlavní dění festivalu. Do sítě internetu je instalována kamera a počítač, přes který prochází signál na server Cesnetu, kde je velmi výkonný počítač, jenž umožňuje další distribuci signálu do celého světa.“

Zkušenosti, které jsme během festivalu s videopřenosy získali, budeme využívat při konání různých akcí nejen v Objektu společné výuky, ale i v jiných budovách UHK, které jsou propojeny optickou sítí UHK umožňující přenos obrazových dat v potřebné rychlosti i kvalitě.

Petr Exner, vedoucí IKM UHK

Dílňa o dílně

Dne 9. listopadu 2004 se ve studovně Studijní a vědecké knihovny Hradec Králové na Eliščině nábřeží konala další z literárních dílen pořádaných Ústavem českého jazyka a literatury PdF UHK. Milovníci literatury, studenti a všichni naši čtenáři vědí, že zhruba čtyřikrát do roka je jménem zmíněných organizací pozvána osobnost (nejen z okruhu literární vědy), jež pronese tematickou přednášku pro veřejnost. O několika posledních dílnách jsme informovali v minulých číslech Zpravodaje. Tato se však poněkud vymykala zavedenému pořádku, neboť v roli hosta vystoupil sám hostitel, doc. PhDr. Jan Dvořák, ředitel ÚČJL PdF UHK. Otiskujeme zde text z metodického materiálu, vydaného knihovnou u příležitosti konání dílny:

Retrospektivní pohled na osm uplynulých let literárních dílen přináší doc. PhDr. Jan Dvořák, ředitel Ústavu českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Literární dílny se zapsaly do moderní kulturní historie Hradce Králové jako cyklus volně navazujících přednášek a besed o literatuře s významnými osobnostmi působícími jak v regionu východních Čech, tak i mimo něj. Nejedná se pouze o spisovatele, básníky, literární historiky

a kritiky, překladatele a redaktory, ale i o výtvarníky, knihovníky nebo další osobnosti, pro které se literatura stala celoživotním zájmem.

Kořeny literárních dělen sahají do roku 1996, kdy se ve studovně tehdy ještě Státní vědecké knihovny (dnes Studijní a vědecké knihovny) v Hradci Králové uskutečnily ve spolupráci s doc. PhDr. Janem Dvořákem z katedry (posléze Ústavu) českého jazyka a literatury královéhradecké Pedagogické fakulty dva večery věnované literatuře: 23. dubna 1996 přednáška doc. Jana Dvořáka o hradeckém rodáku Jaroslavu Durychovi, 21. května 1996 pak přednáška PhDr. Nelly Mlsové, též z katedry českého jazyka a literatury, zasvěcená psychologické próze Jaroslava Havlíčka. Naše knihovna k oběma přednáškám připravila výstavy prací těchto autorů spolu s bibliografickými soupisy jejich děl.

Na základě pozitivního ohlasu na tyto dva večery se tehdejší vedoucí odboru speciálních služeb SVK paní PhDr. Vlasta Hamplová rozhodla po dohodě s doc. Janem Dvořákem ve vzájemné spolupráci pokračovat a dát jí ucelenou formu. V roce 1997 začaly pak pravidelně přednášky a besedy, zpravidla pětkrát do roka, vždy tři v období března až květen a dvě v období října až prosinec. Literární dílny se konají vždy v úterý večer. Doc. Dvořák zajišťuje dramaturgii těchto večerů tak, aby se na nich vystřídaly osobnosti zaměřené na rozličné oblasti literárního života a přednášky a besedy byly dostatečně pestré. Studijní a vědecká knihovna pak zajišťuje ke každé literární dílně zpracovaný metodický list, tedy jakýsi medailon přednášejícího autora spolu s bibliografií jeho prací, který se rozdává posluchačům přednášek.

„Rozhodli jsme se, že ti lidé nejenom vyslechnou přednášku, ale dostanou také něco do ruky,“ řekla v diskusi PhDr. Hamplová k metodickým materiálům, které knihovna vydává. Další z dělen je proponována na počátek letního semestru. Kdo bude jejím hostem, nám ale pořadatelé nechťeli prozradit. Nezbývá než těšit se.

Martin Kuba, student ÚJČL PdF UHK

Konference „Volby do Evropského parlamentu v České republice“

Ústav filosofie, politických a společenských věd PdF uspořádal ve spolupráci s kolegy z olomoucké Univerzity Palackého v úterý 16. listopadu 2004 jednodenní konferenci, která reflektovala první volby do Evropského parlamentu konané v České republice. V sedmi příspěvcích referující postupně představili některé problémy související s vývojem a funkcemi tohoto typu parlamentu, s volebním systémem používaným pro tyto volby v ČR a s modely navrhování a výběru kandidátů hlavními politickými stranami. Dále se příspěvky zaměřily na hodnocení průběhu volební kampaně, programových tezí stran a postavení žen na kandidátních listinách. Kromě politologů ze zmíněných pracovišť na konferenci vystoupili také kolegové ze Sociologického ústavu Akademie věd ČR.

Bylo by možné tím či oním způsobem hodnotit politologický přínos jednotlivých referátů, chci však místo toho vyzvednout jiné aspekty konference. Za prvé, šlo o první akci tohoto druhu uspořádanou stále se vyvíjející politickovědní sekcí našeho ústavu. To je dle mého soudu samo o sobě pozitivní nejen kvůli získání zkušeností s podobnými počiny, ale také ve smyslu prezentace před ostatními politologickými pracovišti. Navazování kontaktů a osobní setkávání je podmínkou k tomu, aby malá, rozvíjející se pracoviště, jako je to naše, uspěla, protože nabízí

nutnou zpětnou vazbu a skýtá prostor pro další možné formy spolupráce. Za druhé, šlo o společný projekt našeho ústavu a katedry politologie a evropských studií FF UP v Olomouci, podpořený děkanem Pedagogické fakulty této školy. Podobný model považuji za životaschopný, neboť spojuje dvě regionální univerzity, které často (někdy právem, jindy ne) bývají velkými, zejména pražskými pracovišti, vnímány jako periferní. Náš ústav – a možná ani olomoucká katedra, byť je starší a v několika ohledech etablovanější – by zatím samy jen s obtížemi pořádaly „velkou“ konferenci. Hodláme proto v podobném partnerství pokračovat i nadále. Za třetí, šlo o projekt zaštitěný také hejtmánem Královéhradeckého kraje. Spolupráce s hejtmanstvím může, bude-li o to krajský úřad stát, dát příští podobné konferenci tematický rozměr. Například nedávné volby do krajských samospráv volají po politologickém zpracování a uspořádání nové konference a umím si představit, že by se její část mohla zabývat také tématy „na objednávkou“. Ta by vymezil krajský úřad (mohlo by jít, namátkou, např. o systémy kontroly a předcházení korupce, analýzu krajských rad z perspektivy teorie koalic či ústavněprávní aspekty činnosti krajů). Domnívám se, že politologická pracoviště mohou být vedení krajských samospráv v mnoha ohledech velmi užitečnými partnery. Podporu hejtmanství proto vnímám nikoli jen jako symbolický akt, ale jako slibný start pro další projekty.

Sečteno a podtrženo, konference měla dle mého soudu smysl, jenž, využijeme-li potenciál, který přinesla, se může projevit v blízkých měsících uspořádáním další podobné akce. Chci za to poděkovat zejména prof. PhDr. Vladimíru Wolfovi, děkanovi Pedagogické fakulty, který operativně a velmi výrazně pomohl s finančním a technickým zajištěním tohoto setkání. Konferenci provází vydání sborníku nazvaného Volby do Evropského parlamentu v České republice. Jeho editorem je Pavel Šaradín, vyjde do konce roku v olomouckém nakladatelství Periplum.

Jan Outlý, Ústav filosofie, politických a společenských věd PdF

ZKUŠENOSTI ODJINUD

Norimberské studium didaktiky chemie

Na počátku března letošního roku jsem se vydal společně se spolužákem Davidem Korcem díky impulsu oddělení didaktiky chemie katedry chemie Pedagogické fakulty UHK (doc. M. Bílka) na šestiměsíční Socrates/Erasmus studijní pobyt na Friedrich-Alexander-Universität (FAU) Erlangen-Nürnberg. Studium se uskutečnilo na katedře didaktiky chemie zde označené jako Professur für Didaktik der Chemie, jejímž vedoucím je přední německý odborník didaktiky chemie prof. Peter Pfeifer. Katedra se nachází na pedagogické fakultě (Erziehungswissenschaftliche Fakultät) FAU v Norimberku. Oba dva jsme pracovali jako pomocná studentská síla na katedře chemie – jednalo se většinou o přípravu laboratorních cvičení a kopírování předloh laboratorních protokolů. Semestr nám začal poněkud netradičně – díky ochotě a pomoci prof. Pfeifera jsme měli možnost začít a poté ještě v průběhu semestru absolvovat spoustu přednášek a následných laboratorních cvičení místního Centra dalšího vzdělávání učitelů, kde byla jedinečná možnost seznámení a komunikace s učiteli přímo z praxe. Poznali jsme, že i naši němečtí kolegové „v akci při vyučování“ mají podobné problémy

jako my v ČR a i analýza vyučovacích hodin byla značně podobná analýzám vedeným na katedře chemie doc. J. Rychterou. Studium se však neomezovalo jen na chemii, ale i naši druhou aprobaci Základy společenských věd (ZSV), jež byla v Norimberku zastoupena katedrou Didaktik der Sozialkunde, jejímž vedoucím je Akad. Dir. E. M. Spannraff. Předmět Koncepty a principy vyučování sociálních věd nám byl zajímavým návodem k netradičnímu ztvárnění konceptu vyučovacích hodin s aktuálními sociálními a politickými tématy. Chtěli jsme také samozřejmě poznat i německou pedagogiku, jež je známa spoustou alternativních pedagogických koncepcí. A právě proto jsme si vybrali předmět Úvod do freinetovské pedagogiky, kde studenti představovali jednotlivé přínosy a inovace doplněné vlastními zkušenostmi a exkurzí. Co by to ale bylo za zahraniční studium, kdyby nepokračovala výuka cizího jazyka. Jenže ta z velké části probíhala v nedalekém Erlangenu, kam již dojížděl pouze kolega David. Na co však ale budu nejvíce ze všeho vzpomínat, byl velmi lidský a ochotný přístup prof. Pfeifera. Především díky společným obědům v menze a následným „sedánkům u kávy“, kdy jsme probírali snad úplně všechno „od univerzity až po obyčejný život“. U prof. Pfeifera nejsou studenti považováni jen za objekty vyučování, ale naopak jako jeho aktivní subjekty. Asi největším důkazem toho, že tamější studium opravdu stojí za to, je fakt, že kolega David v Německu zůstal ještě další semestr na vlastní náklady, aby se ještě více mohl zdokonalovat v jazyce a tamních znalostech didaktiky chemie a společenských věd založených na pevných teoretických základech a orientovaných především pro praxi i všední život.

Pavel Opatrný, student katedry chemie PdF

Akademické mistrovství ČR v MTBO

Akademického mistrovství v **Mountain Bike Orienteering** – česky by se dalo říci orientační jízdy na horském kole – se 6.11. 2004 zúčastnili dva zástupci naší univerzity s podporou učitele katedry sociální pedagogiky. V náročných terénech blízko Mníšku pod Brdy a za přispění vpravdě listopadového počasí se vydali na náročný závod s obtížnými postupy. Každoročně vzrůstající popularita tohoto sportu se opět odrazila na startovní listině, která obsahovala přes sto jmen (včetně reprezentačních závodníků a závodníků elity Českého poháru). V této konkurenci obstáli studenti UHK se ctí. Vašek Husák obsadil 8. místo stejně jako minulý rok, Jitka Pěničková pak 9. místo mezi akademiky.

Závody MTBO se staly již tradičním zakončením závodní sezony a možností neformálního setkání nás pedagogů z jednotlivých univerzit. Příští rok na akademickém mistrovství opět na shledanou a třeba i ve větším počtu.

Jan Sýkora, katedra sociální pedagogiky

OČIMA STUDENTŮ

Exkurze do 9. století

Na dopředu avizované děkanské volno 29. října t.r. nám bylo nabídnuto zúčastnit se exkurze do Archeoskanzenu Modrá, který bezprostředně sousedí s Velehradem. Po příjezdu na místo jsme zastihli našeho průvodce PhDr. Galušku v dobrém a pohodovém rozpoložení a asi jen málokdo by v tomto „řeči i postavou“ typickém Moravákovi s basebalovou čepicí na hlavě hledal odborníka na naše nejstarší dějiny. Originálním, poutavým a přitom srozumitelným jazykem nás seznámil s okolnostmi vzniku tohoto zajímavého místa, hovořil o úloze fondu SAPARD, jehož prostřednictvím přispěla ke stavbě EU a který tak musel být hotov za 4 měsíce od započetí stavby, i o úloze místního starosty, který se při realizaci tohoto projektu angažoval maximálním způsobem.

Nejdůležitější částí našeho programu však byla prohlídka celého areálu, který je systematicky rozdělen do několika logických částí. Prvním může být náboženský areál tvořený kostelem sv. Jana a v jeho bezprostřední blízkosti je vyznačen půdorys původního kostela, jehož základy zde byly odkryty již v roce 1911. Tyto objekty stojí prozatím mimo samotný komplex. Vchod do celého areálu je strážěn dřevěnou palisádou se vstupní branou a dvěma strážními věžemi. Skrze ně vstoupíme do sídlištně hospodářského areálu, který je také nejpočetnější co do zastoupení jednotlivých staveb. Jeho součástí byla mimo jiné i roubená a zaplétaná zemnice, nadzemní roubený a hliněný dům s doplňky v podobě nezbytné studny, s pekárnou či zásobními jámami na obiloviny. Mocenské centrum reprezentovalo především knížecí obydlí palácového typu, a jak jsem pochopil, chtěli si mnozí vyzkoušet, zdali je křeslo panovníka stejně nepohodlné jak vizuálně, tak i funkčně.

Mohu říci, že není; s náležitou „výplní“ v podobě ovčích kůží muselo být docela pohodlné. Nesporně zajímavým byl i areál řemeslnický s dílnami kovolince či šperkaře, opomenut nebyl ani mistr černého řemesla a tehdejší opora společnosti, tedy kovář. Nahlédnout jsme mohli i do keramické dílny. Mě osobně nejvíce zaujalo tzv. sdružené pracoviště, kde vedle sebe pracovalo více výrobců rozličných profesí. Do celkového kontextu staveb vhodně zapadalo i informační centrum, které díky svému provedení nepůsobilo rušivě, jak tomu v mnoha případech bývá. K popularizaci areálu jistě přispívají i různé místní slavnosti, které se zde odehrávají.

Celý areál byl názornou ukázkou „životního stylu“ našich předků z doby Velké Moravy, tedy někdy z období 9. století. Jednoduché bydlení a každodenní všudypřítomná dřina těchto lidí stojí nejen za připomenutí, ale je i důvodem k obdivu. My, lidé zhýčkaní civilizací, pro které je ústřední topení, teplá voda a mobilní telefon nezbytností, již jistě nedokážeme pochopit, jak naši předkové mohli přežít v tak jednoduchých podmínkách. Náš respekt a úcta mohou být jedinou věcí, kterou můžeme k našim vzdáleným předkům cítit, vždyť díky nim jsme dnes zde. Případným zájemcům je možné doporučit nejdříve přehledně zpracované stránky www.archeoskanzeny.cz, které disponují dalšími potřebnými informacemi.

Celá exkurze se nesla v přátelské atmosféře, k čemuž bezesporu přispěla i přítomnost našeho vyučujícího PhDr. Radomíra Tichého, Ph.D., jehož komentáře nám nejen osvětlovaly historické souvislosti a jehož smysl pro humor nás všechny přítomné dobře bavil po celou cestu.

Petr Králík, student Ústavu historických věd PdF

Akademický filmový klub v nové podobě

Akademický filmový klub před třemi lety původně vznikl jako reakce na neutěšenou situaci ve filmové nabídce hradeckých kin. První rok fungoval pouze zkušebně, ale dále již jako plnohodnotný filmový klub. Se svými čtyřmi projekci měsíčně se za tři roky nejenom výrazným způsobem zapsal do univerzitního života, ale zároveň si vydobyl své plnohodnotné místo na hradecké kulturní scéně. Jelikož se však působení AFK v dosavadní dramaturgicky omezené podobě ukázalo nadále neudržitelné, přišli jeho členové s novým projektem, který vedení univerzity nejprve uvítalo a záhy nato i finančně podpořilo.

V současné době je Akademický filmový klub součástí širšího vzdělávacího projektu Film a škola, který se opírá o tzv. Zlatý fond světové kinematografie. Diváky je tak možno seznámit s filmy, které, přestože by měly patřit k základnímu kulturnímu přehledu každého studenta, jsou málo dostupné a v kinech se běžně nepromítají. Činnost AFK spočívá v uzavřených projekcích určených výhradně vysokoškolským studentům. Vstupné na všechna filmová promítání je zdarma, veškeré náklady spojené s technickým zabezpečením projekcí převzala Univerzita Hradec Králové. Studijní charakter AFK umocňují lektorské proslovy, uváděné před každým filmem či dramaturgickým blokem.

Akademický filmový klub znovuobnovil svoji činnost 2. 11. 2004 uvedením filmu Alana Parkera Pink Floyd: The Wall. Více než třístovkové publikum tak mohlo spolu s pozvanými zástupci univerzity zhlédnout jedno z neoriginálnějších děl hudebního filmu. Odborný garant projektu doc. PhDr. Jan Dvořák před začátkem promítání všechny přítomné informoval o záměrech dramaturgického plánu, který má ve svých sedmi

tematických blocích diváky seznámit s různým zpracováním daných žánrů a hlubšími souvislostmi filmové tvorby.

Ve srovnání s podobnými programy českých univerzit je zřejmé, že se v případě Akademického filmového klubu jedná o jedinečnou kulturně-vzdělávací záležitost. Transformace původního AFK do dnešní podoby tedy bude pro univerzitu přínosem, který bude prospěšný nejen jejím studentům, ale i celkovému obrazu UHK v očích veřejnosti. Trvalou výzvou do budoucna by se mohlo stát plné začlenění filmu do výukových programů univerzity. Vždyť jak v závěru svého vystoupení doc. Dvořák podotkl: „Sledování filmu v jeho komplexnosti a vazbách na jiná umělecká i mimoumělecká odvětví nám může otevřít zcela jiné obzory, které nutně se samotným filmem již nemusejí souviset.“

Jan Mervart, Akademický filmový klub UHK

DIÁŘ

Za prof. Otto Tomečkem

Dne 1. listopadu 2004 v předvečer svátku všech zesnulých opustil své nejbližší **prof. RNDr. et Dr.h.c. Otto Tomeček, Ph.D.**, někdejší rektor Univerzity Mateje Bela v Banské Bystrici. V osobě prof. Tomečka ztrácí odborná a vědecká komunita jednoho z nejvýznamnějších představitelů polistopadové československé a posléze slovenské a české didaktiky chemie (teorie vyučování chemie).

Za vše připomeňme alespoň nesporné zásluhy prof. Tomečka o revitalizaci vědní disciplíny didaktika chemie na Slovensku i v České republice a jeho nezištnou podporu vzniku naší alma mater – Univerzity Hradec Králové, za niž byl v roce 2000 vyznamenán medailí rektora UHK. Jméno profesora Tomečka se navždy výrazně zapíše do historie chemického vzdělávání u nás i v zahraničí i do historie naší Univerzity Hradec Králové. Čest jeho památce!

Martin Bílek

Památce doc. dr. Vladimíra Lesáka

29. 11. 2004 si připomínáme smutné jubileum – před 10 lety skonal **doc. dr. VI. Lesák**, tehdy prorektor VŠP. V tomto roce by se také byl dožil sedmdesátin (*27. 9. 1934).

Vladimír Lesák vystudoval klasické gymnázium v Hradci Králové a po studiu historie na FF UK Praha pracoval v olomouckém muzeu, Státním archivu v Kuksu a Třeboni. V r. 1962 nastoupil na katedru historie PdF, stal se posléze jejím vedoucím a přičinil se o její odborný růst. Pro angažovanost na straně reformních sil byl v r. 1972 vyhozen z PdF a pracoval jako vulkanizátor, bagrista, prodáváč tabáku a tavič v ČKD.

Ani v době pro něho tak obtížné nepřestal vědecky pracovat (spolupracoval s PA Texlen Trutnov, Střediskem pro dějiny textilního průmyslu v Ústí nad Orlicí, publikoval v jejich sbornících; řada významných prací však zůstala až dodnes v rukopisech). Proto se po listopadu 1989 vrací na PdF, znovu vede katedru historie a stává se proděkanem, v roce 1992 prorektorem VŠP. V r. 1991 se habilituje na FF UP v Olomouci, angažuje se v historické obci i v České sociální demokracii.

Vladimír Lesák byl vskutku poctivým historikem. Jeho práce byly založeny na zevrubném studiu archivních pramenů. Jeho bibliografie obsahuje na 200 jednotek.

Naše vysoká škola ztratila v jeho osobě oddaného vědecko-pedagogického pracovníka, čestného člověka, vynikajícího vědce a organizátora. Zdá se mi, že jeho ztráta významně ovlivnila historii naší univerzity. Už proto bychom na něho neměli zapomenout.

Vladimír Wolf

35 let činnosti služeb integrace

V souvislosti s konferencí o sexualitě lidí s mentálním postižením připravilo Denní centrum SKOK do života a katedra pedagogiky a psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové prezentační výstavu Sdružení pro pomoc mentálně postiženým (SPMP) České republiky a Královéhradeckého kraje pod názvem 35 let činnosti služeb integrace. Výstava bude probíhat od 2. do 10. prosince 2004 na chodbách Objektu společné výuky. Přízemí bude věnováno ukázkám ze života jednotlivých okresních organizací SPMP v Královéhradeckém kraji. V prvním patře pak bude umístěna putovní fotografická výstava SPMP ČR k 35. výročí jeho vzniku. Více informací na www.skokdozivota.cz.

Kateřina Bíbusová, ředitelka Denního centra SKOK do života

Nové tituly nakladatelství Gaudeamus

MITLÖHNER, Miroslav, Právní disciplíny pro studenty sociální práce a sociální politiky: Vybrané právní problémy v učitelství praxi. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 100 s. ISBN 80-7041-546-0.

VÍTKOVÁ, Marcela, Kapitoly z personálního řízení pro neziskové organizace. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 88 s. ISBN 80-7041-678-5.

MILKOVÁ, Eva, Algoritmy v příkladech, 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 110 s. ISBN 80-7041-702-1.

ROŠICKÝ, Stanislav, Základy marketingu. Aplikáční a systematický přehled. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 112 s. ISBN 80-7041-786-2.

MAREŠ, Svatopluk, Základy managementu. Aplikáční systematický přehled. 3. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 168 s. ISBN 80-7041-774-9.

Sborník příspěvků ze semináře a soutěže eLearning 2004. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2004, 418 s. ISBN 80-7041-798-6.

Plánované akce

2.12. 2004 v 16.00 h v Objektu společné výuky UHK organizují studenti v rámci výuky katedry sociální pedagogiky Čertovské rejdní. Děti se svými rodiči budou mít možnost závodit v různých disciplínách. Pokud chcete mít jistotu nadílky pro své hodné dítě, vezměte s sebou balíček označený jeho jménem.

3. 12. 2004 pořádá v učebně A 18 kabinet etické výchovy při katedře pedagogiky a psychologie PdF setkání s názvem Etika, škola, učitelé a rozvojově preventivní projekty. Účastníci budou diskutovat o etické dimenzi pedagogické profese, potřebě formulovat etický kodex pedagoga a rozvojově preventivních projektech.

3. 12. 2004 pořádá Fakulta informatiky a managementu UHK Den otevřených dveří.

3. 12. 2004 pořádá Občanské sdružení zdravotně postižených Orfeus ve spolupráci s katedrou sociální práce a sociální politiky a katedrou pedagogiky a psychologie PdF UHK celostátní konferenci Sexualita mentálně postižených.

6. 12. 2004 v 16.00 h si v učebně F4 katedry sociální pedagogiky můžete zahrát moderní deskové hry. Pokud se chcete dozvědět více a strávit příjemné dvě hodiny s kolegy i rodinnými příslušníky, přijďte za námi – občerstvení zajištěno.

TOTO ČÍSLO VYŠLO S PODPOROU DUHOVÉ ENERGIE

duhová energie

**UNIVERZITA
HRADEC KRÁLOVÉ**

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 1. 12. 2004. Uzávěrka příštího čísla 15. 12. 2004 ve 12.00 hod.

Redakční rada: Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., PhDr. Jana Korčáková, Ph.D., RNDr. Petra Poullová, Ing. Petr Exner, PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Martin Kuba.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků. Foto: archiv Zpravodaje UHK.